Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

z 26. januára 2017 *

„Ochrana zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a pracovníkov — Smernica 2006/42/ES — Ochranná doložka — Vnútroštátne opatrenia na stiahnutie kosačky na trávnik z trhu a zakázanie uvedenia na trh — Požiadavky týkajúce sa ochranných zariadení — Nasledujúce verzie harmonizovanej normy — Právna istota — Rozhodnutie Komisie, ktorým sa vyhlasuje opatrenie za odôvodnené — Nesprávne právne posúdenie“

Vo veci T-474/15,

Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), so sídlom v Castelfranco Veneto (Taliansko), v zastúpení A. Villani, L. D'Amario a M. Caccialanza, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne G. Braga da Cruz a L. Cappelletti, neskôr G. Braga da Cruz a C. Zadra, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Lotyšská republika, v zastúpení: I. Kalniņš a D. Pelše, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2015/902 z 10. júna 2015 o opatrení, ktoré prijalo Lotyšsko v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES s cieľom zakázať uvedenie kosačky na trávnik vyrábanej spoločnosťou GGP Italy Spa na trh (Ú. v. EÚ L 147, 2015, s. 22), založená na článku 263 ZFEÚ,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: S. Gervasoni, vykonávajúci funkciu predsedu druhej komory, sudcovia L. Madise (spravodajca) a Z. Csehi,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 21. septembra 2016,

vyhlásil tento

* * Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Ustanovenia článku 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 157, 2006, s. 24) upravujú ochrannú doložku, podľa ktorej, ak členský štát zistí, že strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, predstavuje ohrozenie zdravia a bezpečnosti osôb, prijme všetky primerané opatrenia na zabránenie takýmto rizikám a informuje Európsku komisiu, aby preskúmala, či sú tieto opatrenia odôvodnené a oznámila svoje rozhodnutie v tomto smere všetkým členským štátom.

2 Žalobkyňa, spoločnosť Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), vyrába strojové zariadenia pre záhradkárstvo. Vyrába najmä elektrickú kosačku na trávnik s názvom „Stiga Collector 35 EL (C 350, 297352654/S13)“ (ďalej len „predmetná kosačka“), ktorú podľa vlastných informácií vyváža do viacerých členských štátov, vrátane Lotyšska.

3 Podľa ES vyhlásenia o zhode predmetnej kosačky s ustanoveniami smernice 2006/42, vyhotoveného žalobkyňou s dátumom 3. september 2012, bolo strojové zariadenie predmetom preskúmania zhody s pozitívnym výsledkom uskutočneným notifikovanou osobou v zmysle článku 14 tej istej smernice, a to spoločnosťou TÜV Rheinland LGA Products GmbH. Táto naposledy uvedená osoba vychádzala z harmonizovanej normy Európskeho výboru pre normalizáciu v elektrotechnike (Cenelec) EN 60335-2-77:2006, ktorej názov je: „Elektrické spotrebiče pre domácnosť a na podobné účely – Bezpečnosť – Časť 2-77: Osobitné požiadavky na ručne vedené kosačky trávy napájané zo siete [IEC 60355-2-77:1996 (modifikovaná)]“.

4 Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 mala za cieľ umožniť, pokiaľ ide o strojové zariadenia, ktoré zahŕňa a ktoré s ňou boli v súlade, osvedčiť predpoklad zhody so základnými požiadavkami zdravia a bezpečnosti uvedenými v prílohe I smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/37/ES z 22. júna 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení (Ú. v. ES L 207, 1998, s. 1; Mim. vyd. 13/020, s. 349), ktorá bola nahradená smernicou 2006/42. So zreteľom na skutkové okolnosti sporu je potrebné spresniť, že bod 1.3.8 uvedenej prílohy pokrýva „výber ochrany voči rizikám spojených s pohyblivými časťami“ a formuluje požiadavky s ohľadom na typy ochranných krytov alebo ochranných zariadení závislých na tom, či pohyblivé časti strojových zariadení majú prenosnú úlohu alebo sú súčasťou pracovného procesu. Bod 1.4.1 tej istej prílohy uvádza všeobecné požiadavky ochranných krytov a ochranných zariadení, ktoré musia najmä „byť umiestnené v primeranej vzdialenosti od nebezpečného priestoru“. Avšak v tejto súvislosti harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 neupravuje presnú minimálnu vzdialenosť medzi okrajom pohybujúcej sa sekacej časti a zadným krytom sekacej časti (bod 20.103.1.1).

5 V apríli 2013 Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Centrum ochrany práv spotrebiteľov, Lotyšsko), vymenované v zmysle článku 4 smernice 2006/42 Lotyšskou republikou ako príslušná inštitúcia trhového dozoru, odobralo niekoľko kusov predmetnej kosačky od distribútora so sídlom v Lotyšsku. Tento postup sa uskutočnil v rámci spoločnej akcie týkajúcej sa dozoru nad kosačkami na trávnik uvedenými na trh, ktorú uskutočnilo v roku 2011 Prosafe (Product Safety Forum of Europe, Európske fórum pre bezpečnosť výrobkov), asociácia združujúca najmä také vnútroštátne orgány, ako je Centrum ochrany práv spotrebiteľov.

6 Odobratý kus kosačky, vyrobený v roku 2013, bol predmetom kontroly Slovenski institut za kakovost in meroslovje (Slovinský inštitút pre kvalitu a metrológiu) v Ľubľane, ktorý je notifikovaný subjekt v zmysle článku 14 smernice 2006/42. Z protokolu o kontrole, ktorú tento inštitút uskutočnil, najmä

pokiaľ ide o požiadavky uvedenej smernice a ustanovenia harmonizovanej normy Cenelec EN 60335-2-77:2010, vyplýva, že má ten istý predmet ako skoršie harmonizované normy EN 60335-2-77:2006, uvedené v bodoch 3 a 4 vyššie.

7 Slovinský inštitút pre kvalitu a metrológiu poukazuje na nezhodu predmetného strojového zariadenia s ustanoveniami harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2010 týkajúcej sa vzdialenosti medzi okrajom pohybujúcej sa sekacej časti a zadným krytom sekacej časti. Táto vzdialenosť predstavuje 87 mm, hoci sa v bode 20.107.1.1 uvedenej normy predpisuje minimálna vzdialenosť 120 mm. Inštitút dospel k názoru, že ustanovenia bodov 1.3.8 a 1.4.1 prílohy I smernice 2006/42 neboli dodržané. Predmet týchto bodov je totožný ako predmet bodov toho istého číslovania v prílohe I smernice 98/37 uvedené v bode 4 vyššie a sú zhodne formulované, pokiaľ ide o požiadavku, že ochranné kryty a ochranné zariadenia musia „byť umiestnené v primeranej vzdialenosti od nebezpečného priestoru“. Protokol inštitútu dostalo Centrum ochrany práv spotrebiteľov (ďalej len „lotyšské orgány“) 9. októbra 2013.

8 Listom z 3. decembra 2013 vyzvali distribútora predmetnej kosačky v Lotyšsku, aby vykonal dobrovoľnú akciu na účely „zabrániť distribúcii málo bezpečnej kosačky v krajine“.

9 Listom z 12. decembra 2013 lotyšské orgány zaslali žalobkyni výsledky kontroly predmetnej kosačky a zistené nezhody týkajúce sa vzdialenosti medzi okrajom pohybujúcej sa sekacej časti a zadnou časťou krytu. Požadovali od nej vysvetlenia o tejto nezhode, aby uviedla, ktoré opatrenia zamýšľa prijať a vysvetliť, prečo sa ES vyhlásenie o zhode týka harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006, uplatniteľnej podľa nich do roku 2011, keď bolo strojové zariadenie vyrobené v roku 2013. Protokol Slovinského inštitútu pre kvalitu a metrológiu bol pripojený k listu.

10 Počas rozličných diskusií, ku ktorým došlo medzi ňou a lotyšskými orgánmi, žalobkyňa zdôraznila, že harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 definitívne nahradila harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006 až od 1. septembra 2013, že predmetná kosačka nebola od toho istého dátumu už viac vyrábaná a že bola v súlade s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006. Žalobkyňa pripustila, že v *Úradnom vestníku Európskej únie* z 8. apríla 2011, v ktorom bola uverejnená harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 prvýkrát (Ú. v. EÚ C 110, 2011, s. 52), odkazy na nahradenú harmonizovanú normu, ako aj na dátum skončenia predpokladu zhody priznanej touto normou neboli uvedené v tabuľke názvov a odkazov na harmonizované normy. Zdôraznila, že kolónka tabuľky týkajúca sa tohto dátumu obsahovala poznámku 1 uvádzajúcu, že „vo všeobecnosti dátum skončenia predpokladu zhody je obvykle dátum ukončenia platnosti (“dup”) stanovený Európskou organizáciou pre normalizáciu“ a že „pozornosť používateľov týchto noriem bola nasmerovaná na skutočnosť, že v určitých výnimočných prípadoch by to mohlo byť aj inak“. V tejto súvislosti žalobkyňa odkazuje na informácie nachádzajúce sa v samotnej harmonizovanej norme EN 60335-2-77:2010 a aj na tie informácie, ktoré sa nachádzajú na internetovej stránke Európskej organizácie pre normalizáciu (CEN), podľa ktorých uvedený dátum ukončenia platnosti („dup”) (ďalej len „dátum ukončenia platnosti“) je v prejednávanom prípade 1. september 2013.

11 Pokiaľ ide o lotyšské orgány, odkazujúc na smernicu 2006/42, tieto zdôraznili, že článok 5 upravuje, že výrobca strojového zariadenia alebo jeho splnomocnenec musia zaistiť, pred jeho uvedením na trh, aby toto zariadenie spĺňalo príslušné základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia upravené tou istou smernicou. Zdôraznili, že v súlade s článkom 7 tej istej smernice sa toto môže zrealizovať prostredníctvom vyhlásenia o zhode s harmonizovanou normou uverejnenou v úradnom vestníku, ktorá je sama osebe relevantná pre dotknuté strojové zariadenia, čo založí predpoklad zhody s uvedenými požiadavkami. Inak musí dotknutá osoba preukázať iným spôsobom, že tieto požiadavky boli splnené aspoň na rovnocennej úrovni vzhľadom na dodržanie harmonizovanej normy. Lotyšské orgány uviedli, že keďže harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 bola uverejnená v úradnom vestníku 8. apríla 2011, v priebehu roku 2012, keď bolo vydané ES vyhlásenie o zhode predmetnej kosačky a v priebehu roku 2013, keď bol vyrobený kontrolný kus, harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 už nebola uplatniteľná a zhoda s ňou už nezakladala predpoklad zhody so základnými požiadavkami zdravia a bezpečnosti. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 je síce

určite prísnejšia než predchádzajúca, ale predstavuje „stav techniky“ v tejto oblasti. Protokol o kontrole Slovinského inštitútu pre kvalitu a metrológiu tiež uvádza, že predmetná kosačka neposkytuje aspoň rovnocenný stupeň bezpečnosti, akú poskytuje dodržanie uplatniteľnej harmonizovanej normy. Lotyšské orgány oznámili 19. marca 2014, že zakážu predaj predmetnej kosačky.

12 V máji 2014 bolo stanovisko o predmetnej kosačke uverejnené v RAPEX (systém Spoločenstva pre rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinových výrobkoch). Tento systém stanovený smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 11, 2002, L 11, s. 4; Mim. vyd. 15/006, s. 447) združuje Komisiu a orgány členských štátov na ochranu spotrebiteľov, ako aj iných členských štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore. Umožňuje Komisii vytvoriť a uverejniť na základe notifikácie vnútroštátnymi orgánmi každý týždeň zoznam výrobkov predstavujúcich vážne riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov.

13 Stanovisko v systéme RAPEX týkajúce sa predmetnej kosačky uvádza „iný stupeň rizika“ a nie „vážne riziko“, ako to platí pre iné výrobky uvedené v týždennom zozname. Identifikované riziko je riziko porezania a je uvedené, že „čepele nožov nie sú dostatočne chránené“, že „preto sa osoba môže pri používaní alebo údržbe porezať na nohách alebo na rukách“ a že „výrobok nespĺňa požiadavky smernice o strojových zariadeniach a príslušnej harmonizovanej normy EN 60335-2-77“. Dodáva sa, že boli prijaté dobrovoľné opatrenia na stiahnutie z trhu.

14 Je potrebné spresniť, že v zmysle článku 2 smernice 2001/95 znamená stiahnutie z predaja akékoľvek opatrenie zamerané na zamedzenie distribúcie, vystavenia a ponuky nebezpečného výrobku spotrebiteľovi a odlišuje sa od stiahnutia z obehu, ktoré je definované ako akékoľvek opatrenie zamerané na vrátenie nebezpečného výrobku, ktorý bol už výrobcom alebo distribútorom dodaný alebo sprístupnený spotrebiteľovi.

15 Listom z 11. júna 2014 maloobchodný predajca predmetnej kosačky v Lotyšsku oznámil lotyšským orgánom, že strojové zariadenie bolo stiahnuté z trhu. Okrem toho v liste z 28. augusta 2014 žalobkyňa potvrdila, že na účely vyňatia stanoviska týkajúceho sa jej výrobku, ktorý bol spôsobilý poškodiť jej povesť, zo systému RAPEX, stiahla z predaja na lotyšskom trhu predmetnú kosačku a uviedla, že sa už táto nevyrába a ani neuvádza na trh v celej Európskej únii od 1. septembra 2013.

16 Dňa 1. júla 2014 lotyšské orgány oznámili Komisii na základe článku 11 ods. 2 smernice 2006/42, že dobrovoľným opatrením sťahujú kosačku z trhu a neuvedú ju na trh. Ustanovenia tohto článku o ochranných opatreniach upravujú:

„1. Ak členský štát zistí, že strojové zariadenie, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, s označením CE, ktoré sprevádza ES vyhlásenie o zhode a ktoré sa používa v súlade so zamýšľaným účelom alebo za podmienok, ktoré možno rozumne predpokladať, môže ohroziť zdravie a bezpečnosť osôb…, prijme všetky primerané opatrenia na stiahnutie takého strojového zariadenia z trhu, na zakázanie jeho uvedenia na trh a/alebo do prevádzky alebo na obmedzenie jeho voľného pohybu.

2. Členský štát okamžite informuje Komisiu a ostatné členské štáty o každom takom opatrení a uvedie dôvody pre svoje rozhodnutie a najmä to, či je nezhoda spôsobená:

a) nesplnením základných požiadaviek [na ochranu zdravia a bezpečnosť uvedených v prílohe I];

…

3. Komisia bezodkladne začne konzultácie so zúčastnenými stranami.

Komisia po takejto konzultácii zváži, či opatrenia prijaté členským štátom sú odôvodnené alebo neodôvodnené, a svoje rozhodnutie oznámi členskému štátu, ktorý iniciatívu podnikol, ostatným členským štátom a výrobcovi alebo jeho splnomocnencovi.

…

5. Ak strojové zariadenie nie je v zhode a nesie označenie CE, príslušný členský štát začne primerané konanie proti komukoľvek, kto toto označenie umiestnil, a informuje o tom Komisiu. Komisia informuje ostatné členské štáty.

6. Komisia zabezpečí, aby boli členské štáty priebežne informované o postupe a výsledku tohto postupu.“

17 Formulár notifikácie lotyšských orgánov uvádza nedosiahnutie zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti stanovenými v bodoch 1.3.8 a 1.4.1 prílohy I smernice 2006/42, týkajúcich sa ochranných krytov alebo ochranných zariadení v súvislosti s pohyblivými časťami, ktorých obsah bol spomenutý v bodoch 4 a 7 vyššie. Spresňuje, že test bol uskutočnený vzhľadom na ustanovenia harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2010 a že z neho vyplynulo, že existuje nedostatočná vzdialenosť medzi okrajom pohybujúcej sa sekacej časti a zadným krytom sekacej časti, ktorá ovplyvňuje normálne fungovanie predmetnej kosačky. Formulár tiež uvádza, že dobrovoľné opatrenia stiahnutia z trhu a neuvedenie na trh uskutočnil distribútor a že výrobca bol informovaný listom z 12. decembra 2013. Protokol o kontrole Slovinského inštitútu pre kvalitu a metrológiu uvedený v bode 7 vyššie bol pripojený k formuláru.

18 Listom z 24. septembra 2014 Komisia v súlade s ustanoveniami článku 11 ods. 3 smernice 2006/42 a odkazujúc na zákaz uvedenia na trh vyzvala žalobkyňu, aby predložila svoje pripomienky v nadväznosti na oznámenie lotyšských orgánov, v ktorom bolo poukázané na nezhody s normou EN 60335-2-77:2010 vyplývajúce z protokolu o kontrole uskutočnenej Slovinským inštitútom pre kvalitu a metrológiu. V tomto liste Komisia žalobkyni navrhla stretnutie so svojimi útvarmi.

19 Listom zo 4. októbra 2014 žalobkyňa Komisii odpovedala, že predmetná kosačka sa od 1. septembra 2013 už nevyrába a že sa viac nepredáva, pričom stiahnutie výrobku sa uskutočnilo u distribútorov a ďalších predajcov v Lotyšsku. Žalobkyňa uviedla, že podľa nej predmetná kosačka dodržala požiadavku „smernice o strojových zariadeniach“ použiteľnú v čase jej výroby a jej uvedenia na trh.

20 Za týchto podmienok prijala Komisia vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/902 z 10. júna 2015 o opatrení, ktoré prijalo Lotyšsko v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES s cieľom zakázať uvedenie kosačky na trávnik vyrábanej spoločnosťou GGP Italy SpA na trh (Ú. v. EÚ L 147, 2015, s. 22, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

21 Komisia odkazuje v napadnutom rozhodnutí na oznámenie lotyšských orgánov a uvádza, že tieto orgány prijali opatrenie na zakázanie uvedenia predmetnej kosačky na trh, že táto kosačka nesie označenie CE v súlade so smernicou 2006/42, že však nespĺňa, z pohľadu spisu, základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti stanovené v bodoch 1.3.8 a 1.4.1 prílohy I uvedenej smernice „z dôvodu, že vzdialenosť medzi okrajom pohybujúcej sa sekacej časti a zadným krytom sekacej časti je príliš malá, dôsledkom čoho nie je prevádzka tohto strojového zariadenia dostatočne bezpečná“, že výrobca uviedol, že dobrovoľne stiahol výrobok z lotyšského trhu a že je potrebné považovať prijaté vnútroštátne opatrenie za odôvodnené. Členské štáty boli označené ako adresáti napadnutého rozhodnutia.

22 V júli 2015 švédske orgány odkazujúc na napadnuté rozhodnutie uverejnili informáciu, že predmetná kosačka nemôže byť ani predávaná, ani používaná.

Konanie a návrhy účastníkov konania

23 Návrhom predloženým do kancelárie Všeobecného súdu 17. augusta 2015 podala žalobkyňa túto žalobu.

24 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 16. októbra 2015 podala žalobkyňa návrh na nariadenie predbežných opatrení s cieľom dosiahnuť odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a prijatie akéhokoľvek iného opatrenia považovaného za vhodné. Uznesením z 10. decembra 2015, GGP Italy/Komisia (T-474/15, EU:T:2015:958) predseda Všeobecného súdu odmietol tento návrh a rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na neskôr.

25 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 16. novembra 2015 Lotyšská republika podala návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Komisie. Rozhodnutím zo 16. decembra 2015 predseda druhej komory Všeobecného súdu tomuto návrhu vyhovel.

26 Všeobecný súd na základe správy sudcu spravodajcu rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

27 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté počas pojednávania 21. septembra 2016.

28 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— prijal akéhokoľvek iné opatrenie považované za nevyhnutné,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

29 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

30 Lotyšská republika navrhuje, aby Všeobecný súd žalobu zamietol.

Právny stav

O prípustnosti bodu návrhov, aby Všeobecný súd „prijal akéhokoľvek iné opatrenie považované za nevyhnutné“

31 Z článku 21 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, uplatniteľného na Všeobecný súd v zmysle článku 53 uvedeného štatútu, ako aj z článku 76 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu vyplýva, že všetky návrhy na začatie konania o žalobe musia zreteľne a jasne uvádzať predmet sporu, návrhy, ako aj stručný opis uvádzaných žalobných dôvodov, aby sa umožnilo žalovanému pripraviť si svoju obranu a Všeobecnému súdu vykonať svoju kontrolu. Z toho vyplýva, že návrhy žaloby musia byť formulované jednoznačne, aby súd nerozhodol nad rámec návrhov alebo neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. decembra 1962, Meroni/Vysoký úrad, 46/59 a 47/59, EU:C:1962:44, s. 801; z 10. mája 2012, Komisia/Estónsko, C-39/10, EU:C:2012:282, bod 24, a uznesenie z 13. apríla 2011, Planet/Komisia, T-320/09, EU:T:2011:172, bod 22).

32 V prejednávanom prípade návrhy predložené žalobkyňou, v zmysle ktorých Všeobecný súd musí „prijať akéhokoľvek iné opatrenie považované za nevyhnutné“, zjavne nezodpovedajú požiadavkám pripomenutým v predchádzajúcom bode. Sú preto neprípustné.

O veci samej

33 Žalobkyňa uvádza na podporu svojej žaloby o neplatnosť dva žalobné dôvody. Na jednej strane bol v podstate porušený článok 20 smernice 2006/42 v rozsahu, v akom Komisia prijala napadnuté rozhodnutie na záver konania, ktoré nesplnilo požiadavky tohto článku, ktorých úlohou je zabezpečiť právo na obranu dotknutých osôb. Ďalej bol porušený článok 5 ods. 1, článok 6 ods. 1, článok 7 a článok 11 tej istej smernice, ktorý obsahuje ustanovenia umožňujúce výrobcom strojových zariadení preukázať zhodu ich výrobkov so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti a inými požiadavkami uvedenými touto smernicou a ich voľne predávať v Únii, ako aj umožniť, za určitých podmienok, verejnoprávnym orgánom dohľadu prijať ochranné opatrenia.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 20 smernice 2006/42

34 Článok 20 smernice 2006/42/ES stanovuje:

„V akomkoľvek opatrení, prijatom podľa tejto smernice, ktorým sa obmedzuje uvedenie na trh a/alebo do prevádzky strojových zariadení, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, sa uvádzajú presné dôvody, na ktorých je založené. Také opatrenie sa oznamuje čo najskôr príslušnej strane, ktorá je súčasne informovaná o zákonných opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii podľa právnych predpisov platných v príslušnom členskom štáte, a o lehotách, ktorým tieto opravné prostriedky podliehajú.“

35 V tejto súvislosti žalobkyňa zdôrazňuje, že nedostala oznámenie lotyšských orgánov o stiahnutí z trhu a zákaze uvedenia na trh predmetnej kosačky, na základe ktorého Komisia prijala napadnuté rozhodnutie. Vo vyjadrení lotyšskej vlády ako vedľajšieho účastníka konania sa okrem toho uvádza, že nebolo prijaté žiadne záväzné definitívne rozhodnutie pred tým, než bola vec predložená Komisii. Komisia teda potvrdila neexistujúce rozhodnutie a napadnuté rozhodnutie je tak tiež protiprávne. V dôsledku toho neboli dodržané žiadne požiadavky článku 20 smernice 2006/42. Vzhľadom na túto skutočnosť opravné prostriedky v Lotyšsku neboli ani uvedené a ani prakticky neboli uplatnené. Komisia sa uspokojila, ako tiež vyplýva z vyjadrenia k žalobe, iba so zohľadnením formulára, ktorý jej zaslali lotyšské orgány, s čisto formálnou kontrolou údajného oznámenia uskutočneného lotyšskými orgánmi zaslaného distribútorovi v Lotyšsku a výrobcovi opatrení prijatých v súvislosti s predmetnou kosačkou. Údaje v tomto formulári sú nejednoznačné, nepresné a rozporuplné s vysvetleniami poskytnutými lotyšskou vládou v jej spise vedľajšieho účastníka, najmä pokiaľ ide o opatrenie prijaté vo vzťahu k distribútorovi a jeho oznámenia výrobcovi a nezodpovedajú okrem toho, pokiaľ ide o povahu oznámenia, tomu, čo uznala Komisia v napadnutom rozhodnutí. Táto naposledy uvedená totiž podľa žalobkyne uviedla iba zákaz uvedenia na trh a nie stiahnutie z trhu, ktoré však bolo uvedené vo formulári.

36 Podľa Komisie sa žalobný dôvod netýka napadnutého rozhodnutia, ale opatrenia prijatého lotyšskými orgánmi. Je však podľa nej neprípustný. Subsidiárne Komisia uvádza, že v rámci uplatnenia článku 11 smernice 2006/42 o ochranných opatreniach z iniciatívy členského štátu nemusí preskúmať z pohľadu zákonnosti vnútroštátne opatrenia, čo prináleží vnútroštátnym súdom, ale musí preskúmať odôvodnenosť alebo neodôvodnenosť týchto opatrení z meritórneho hľadiska. Komisia odkazuje v tomto smere na rozsudok z 15. júla 2015, CSF/Komisia (T-337/13, EU:T:2015:502, bod 100). Komisia dodáva, že žalobkyňa neuviedla procesné problémy s vnútroštátnymi inštitúciami, keď ju požiadala, aby sa k veci vyjadrila. Napadnuté rozhodnutie uvádza iba zákaz uvedenia na trh a nie stiahnutie z trhu preto, že žalobkyňa sama prijala opatrenia stiahnutia z trhu oznámené 28. augusta 2014 lotyšským orgánom a že rozhodnutie smeruje k zákazu prípadného opätovného uvedenia na trh predmetného strojového zariadenia v akomkoľvek členskom štáte Únie.

37 Lotyšská vláda zdôrazňuje, že lotyšské orgány konali v súlade s vnútroštátnym konaním a že svojím listom z 19. marca 2014, ktorý sa spomína v bode 11 vyššie, odôvodnili svoje stanovisko a oznámili reštriktívne opatrenia. Avšak neprijali konečné opatrenie spôsobilé byť predmetom vnútroštátneho opravného prostriedku a nepočkali na potvrdenie či nepotvrdenie stanoviska Komisiou v rámci uplatnenia článku 11 smernice 2006/42.

38 Je potrebné najprv pripustiť, v rozpore s tým, čo zdôrazňuje Komisia, že prejednávaný žalobný návrh smeruje proti napadnutému rozhodnutiu a nie voči opatreniam prijatým lotyšskými orgánmi, aj keď sa opiera o kritiku konania týchto orgánov. Je naozaj podávaný ako žalobný dôvod proti napadnutému rozhodnutiu a spočíva na fakte, že sa Komisii vytýka, že porušila článok 20 smernice 2006/42 tým, že vyhlásila za odôvodnené vnútroštátne opatrenie, ktoré bolo prijaté pri porušení tohto ustanovenia. Preto sa tento žalobný dôvod nemôže vyhlásiť za neprípustný, ani sa nemôže považovať celkovo za irelevantný, ako to zdôraznila Komisia na pojednávaní.

39 Pokiaľ ide o meritum veci, je potrebné pripomenúť, ako už bolo rozhodnuté v rozsudku z 15. júla 2015, CSF/Komisia (T-337/13, EU:T:2015:502, bod 100), ktorý spomína Komisia, že jej nepatrí povinnosť, aby v rámci prijatia takého rozhodnutia, akým je napadnuté rozhodnutie, prijaté na základe článku 11 ods. 3 smernice 2006/42, preskúmala zo všetkých hľadísk zákonnosť opatrení, prijatých vnútroštátnymi orgánmi, vedúcich k spusteniu ochrannej doložky upravenej uvedeným článkom. V tejto súvislosti článok 20 tejto smernice, na porušenie ktorého sa žalobkyňa odvoláva, uvádza výslovne „informácie o právnych opravných prostriedkoch, ktoré má k dispozícii podľa právnych predpisov platných v príslušnom členskom štáte“, čo indikuje jednak to, že upravuje vnútroštátne opatrenia prijaté na základe smernice, a jednak, že ich preskúmanie prináleží vnútroštátnym súdom. Tento článok neukladá Komisii žiadnu povinnosť.

40 V rámci uplatnenia článku 11 ods. 3 smernice 2006/42 je úlohou Komisie v prvom rade overiť, či vhodné opatrenia, ktoré jej boli oznámené členským štátom, sú odôvodnené z vecného aj právneho hľadiska, na vyhnutie sa situácii, aby jedno strojové zariadenie ohrozilo, ako sa uvádza v odseku 1 toho istého článku, zdravie a bezpečnosť osôb alebo prípadne domácich zvierat, majetku alebo životného prostredia (rozsudok z 15. júla 2015, CSF/Komisia, T-337/13, EU:T:2015:502, bod 101). Je potrebné v odpovedi na tvrdenie, ktoré žalobkyňa uvádzala na pojednávaní, zdôrazniť, že analýza uskutočnená vo vyššie uvedenom rozsudku v kontexte údajného porušovania zásady rovnosti zaobchádzania zo strany vnútroštátnych orgánov je tiež relevantná v prejednávanej veci, v ktorej ide o údajné porušovanie ustanovení smernice zo strany vnútroštátnych orgánov. Obidve veci sa týkajú nedodržania, zo strany vnútroštátnych orgánov, zásad alebo pravidiel práva Únie, ktorých dodržiavanie musia overovať vnútroštátne súdy.

41 Tvrdenia žalobkyne, podľa ktorých porušila Komisia článok 20 smernice 2006/42 tým, že schválila sama vnútroštátne opatrenie prijaté v rozpore s týmto ustanovením, nemôžu byť akceptované.

42 Okrem toho v odpovedi na tvrdenie, ktoré uvádzala žalobkyňa, založené na dôkazoch predložených lotyšskou vládou v priebehu konania, podľa ktorej Komisia v podstate bez toho, že by tým neporušila článok 20 smernice 2006/42, nemohla schváliť vnútroštátne nezáväzné rozhodnutie alebo dokonca neexistujúce, je potrebné spresniť, že nič nebráni tomu, aby „vhodné opatrenia“, ktoré musí členský štát prijať a oznámiť Komisii na základe ochrannej doložky upravenej v článku 11 tejto smernice, mali formu nie jednostranných opatrení alebo opatrení, ktoré nie sú priamo záväzné. Okrem toho, ak takéto opatrenia nepatria do rozsahu pôsobnosti upravenej ochrannou doložkou, dosah opatrenia by mohol byť výrazne obmedzený, keďže ani Komisia a ani iné členské štáty, než tie, ktoré zistili nebezpečenstvo súvisiace so strojovými zariadeniami, by neboli informované o tomto nebezpečenstve, pokiaľ by výrobca tohto strojového zariadenia, jeho splnomocnenec alebo distribútori prijali dobrovoľné opatrenia alebo plnili nezáväzné opatrenia. Oznámenie, o aké ide v prejednávanom prípade, že v dôsledku postupu vnútroštátnych orgánov prijal distribútor dobrovoľné opatrenia na stiahnutie z trhu a neuvedenie na trh, predstavuje oznámenie vhodného opatrenia spôsobilého viesť k prijatiu rozhodnutia Komisie na základe článku 11 ods. 3 smernice 2006/42.

43 Z toho, čo bolo uvedené, vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení článku 20 smernice 2006/42 Komisiou sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 5 ods. 1, článku 6 ods. 1, článku 7 a článku 11 smernice 2006/42

44 Medzi ustanoveniami smernice 2006/42 uvedenými žalobkyňou upravuje článok 5 ods. 1, že pred uvedením strojového zariadenia na trh alebo uvedením do prevádzky, výrobca alebo splnomocnenec musia najmä zabezpečiť, aby splnilo základné relevantné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedené v prílohe I uvedenej smernice, že musia uplatniť relevantné postupy posudzovania zhody, že musia vyhotoviť ES vyhlásenie o zhode a že musia na strojovom zariadení umiestniť označenie CE. Článok 6 ods. 1 stanovuje, že členské štáty nemôžu zakázať, obmedziť alebo zabrániť uvedeniu na trh alebo do prevádzky strojových zariadení, ktoré spĺňajú ustanovenia smernice. Článok 7 upravuje najmä, že členské štáty sa domnievajú, že strojové zariadenia vybavené označením CE a sprevádzané ES vyhlásením o zhode spĺňajú ustanovenia smernice a že strojové zariadenia vyrobené v súlade s harmonizovanou normou, na ktorú odkazy boli uverejnené Komisiou v úradnom vestníku, sa považujú za spĺňajúce základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia, ktorých sa týka takáto harmonizovaná norma. Je potrebné pripomenúť, že podľa znenia článku 2 je „harmonizovaná norma“ nezáväzná technická špecifikácia prijatá orgánom pre normalizáciu, a to konkrétne Európskym výborom pre normalizáciu (CEN), Európskym výborom pre elektrotechnickú normalizáciu (Cenelec) alebo Európskym inštitútom pre telekomunikačné normy (ETSI), na základe poverenia Komisie v súlade s postupmi ustanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti [Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337]. Nakoniec článok 11 smernice 2006/42, zopakovaný čiastočne v bode 16 vyššie, definuje podmienky uplatnenia ochrannej doložky.

45 V podstate sa žalobkyňa domnieva, že porušenie uvedených ustanovení predstavuje skutočnosť, že Komisia odmietla v nadväznosti na odmietnutie lotyšských orgánov pripustiť, že pri uvedení na trh alebo pri uvedení do prevádzky pred 1. septembrom 2013 bolo možné predpokladať zhodu predmetnej kosačky so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici 2006/42 na základe zhody s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006.

46 Pokiaľ ide o otázku uplatnenia rozličných relevantných predpisov z časového hľadiska, ktorá má svoj význam pri preskúmaní prejednávaného žalobného dôvodu a s ním súvisiacich tvrdení účastníkov konania, je užitočné pripomenúť nasledujúce časové údaje:

— od roku 1993: uplatnenie prvej smernice „o strojových zariadeniach“ a jej zmien, ktoré konsolidované, viedli k prijatiu smernice 98/37,

— 9. jún 2006: uverejnenie smernice 2006/42 v úradnom vestníku,

— 6. november 2007: prvé uverejnenie harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006 v úradnom vestníku,

— 28. marec 2009: posledné uverejnenie harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006 v úradnom vestníku,

— 29. december 2009: zrušenie smernice 98/37 a dátum nadobudnutia účinnosti vykonávacích ustanovení k smernici 2006/42,

— 8. apríl 2011: prvé uverejnenie harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2010 v úradnom vestníku,

— 3. september 2012: ES vyhlásenie zhody predmetnej kosačky s odkazom na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006,

— 1. september 2013: dátum skončenia platnosti harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006, ktorý stanovila Cenelec.

47 Na pojednávaní Komisia najprv zdôraznila, že tento žalobný dôvod žalobkyne je irelevantný. Napadnuté rozhodnutie zakazuje do budúcnosti akékoľvek opätovné uvedenie kosačky na trh v rámci Únie a je isté, že v júni 2015, teda v deň prijatia napadnutého rozhodnutia, nebola kosačka v zhode so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici 2006/42, a to bez ohľadu na otázku, či mohla do 31. augusta 2013 profitovať z predpokladu zhody s týmito požiadavkami na základe jej zhody s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006.

48 Žalobkyňa pripomína, že odkaz na normu, ktorá nahradila harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006 pre „ručne vedené kosačky trávy napájané zo siete“, teda harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2010, bol uverejnený v úradnom vestníku 8. apríla 2011, bez toho, aby Komisia vyslovene uviedla v príslušnej kolónke tabuľky názvov a odkazov na harmonizované normy dotknuté týmto uverejnením dátum skončenia predpokladu dosiahnutej zhody priznaného nahradenou normou. Za týchto podmienok je potrebné odkázať na poznámku 1 tejto kolónky, ktorá uvádza, že „dátum skončenia predpokladu zhody je obvykle deň ukončenia platnosti (“dup”) stanoveného Európskou organizáciou pre normalizáciu“ a že „pozornosť používateľov týchto noriem bola nasmerovaná na skutočnosť, že v určitých výnimočných prípadoch by to mohlo byť aj inak“. K zrušeniu harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006 skutočne došlo, ako je uvedené v niekoľkých dokumentoch normalizačnej organizácie a v samotnej norme EN 60335-2-77:2010 1. septembra 2013.

49 Žalobkyňa tvrdí, že počas doby od 8. apríla 2011 do 31. augusta 2013 mohli dve verzie harmonizovanej normy EN 60335-2-77, tej z roku 2006 a tej z roku 2010, umožniť poskytnúť predpoklad zhody strojových zariadení, ktorých sa týkali, so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti stanovenými smernicou 2006/42. Takéto obdobie prekrývania sa noriem, ktoré ostatne zodpovedá obdobiu, v ktorého priebehu vnútroštátne normy ešte nezosúladené s novou verziou môžu byť zachované v platnosti, je podľa nej nevyhnutné na to, aby výrobcovia strojových zariadení mali dostatok času prispôsobiť svoje výrobky, prípadne svoj proces alebo svoje nástroje výroby požiadavkám novej verzie harmonizovanej normy a mali dostatok času predať strojové zariadenia spĺňajúce požiadavky nahradenej normy. Bolo by nepravdepodobné sa domnievať, že od 8. apríla 2011, dňa uverejnenia harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2010, strojové zariadenia vyrobené vzhľadom na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006 by nemohli byť zo dňa na deň už vyrábané a uvádzané na trh a bolo potrebné vyrábať a uvádzať na trh výrobky v zhode s neoficiálnou normou ako normou harmonizovanou pred niekoľkými dňami.

50 Žalobkyňa pripúšťa, že vo výnimočných prípadoch môže byť dátum skončenia platnosti predpokladu zhody dosiahnutej na základe skoršej verzie harmonizovanej normy stanovený Komisiou tak, že predchádza deň alebo nasleduje po dni skončenia platnosti, ale v tomto prípade to musí Komisia presne uviesť v príslušnej kolónke uverejnenia v úradnom vestníku týkajúceho sa novej verzie harmonizovanej normy, čo sa v prejednávanom prípade nestalo.

51 Na podporu svojho tvrdenia sa žalobkyňa opiera najmä o dva verejné dokumenty Komisie, a to „Príručku pre uplatnenie smernice ‚o strojových zariadeniach‘ 2006/42/ES – 2. vydanie z júna 2010“ (bod 161 s názvom „Stav techniky“) a „Modrú príručku vykonania nariadenia EÚ o výrobkoch – 2014“ (bod 4.1.2.6 s názvom „Preskúmanie príslušných harmonizovaných noriem“).

52 V rozsahu, v akom v tvrdeniach na obranu Komisia predpokladá, že od 29. decembra 2009 do 8. apríla 2011 neexistovala žiadna harmonizovaná norma priznávajúca pre „ručne vedenú kosačku trávy napájanú zo siete“ predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici 2006/42, žalobkyňa zdôrazňuje, že výrobcovia takýchto strojových zariadení

nemali inú možnosť, než odkazovať aj naďalej na harmonizovanú normu uverejnenú naposledy, a to normu EN 60335-2-77:2006, aby preukázali, že boli dodržané tieto požiadavky, tým skôr, že táto norma bola prebratá do vnútroštátnych právnych predpisov, najmä talianskeho právneho poriadku, ktorý sa vzťahuje na žalobkyňu a že vnútroštátne právne predpisy mohli zostať platné až do dňa skončenia platnosti, ktorý je uvedený v nahrádzajúcej harmonizovanej norme. Pokiaľ ide o obdobie nasledujúce po 8. apríli 2011 a až do dátumu skončenia platnosti, z pretrvávajúcej existencie vnútroštátnych transpozičných noriem harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006 podľa nej dokazuje, že bolo ešte možné odkázať na ustanovenia tejto normy, dokonca aj vtedy, keď sa výrobcovia tiež mohli odvolávať na novú harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2010.

53 Pokiaľ ide o Komisiu, ktorú podporuje lotyšská vláda, v rozsahu, v akom je tento žalobný dôvod vykladaný z meritórneho hľadiska, tvrdenia žalobkyne popiera. Uvádza, že smernica 2006/42 nahradila smernicu 98/37 a že členské štáty museli v súlade s článkom 26 smernice 2006/42 uplatniť ustanovenia tejto naposledy uvedenej smernice s účinnosťou od 29. decembra 2009, dňa zrušenia smernice 98/37. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 bola vytvorená iba pre umožnenie toho, aby bol priznaný predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzanými v smernici 98/37. Táto harmonizovaná norma nikdy neumožnila vytvoriť takýto predpoklad, pokiaľ ide o základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti stanovené na základe smernice 2006/42. Toto vysvetľuje, prečo uverejnenia v úradnom vestníku uvádzajúce harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2010, týkajúce sa všetkých harmonizovaných noriem podľa smernice 2006/42, najmä uverejnenia z 8. apríla 2011 uvádzajúce prvýkrát uvedenú normu, neobsahujú zmienku harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006 v kolónkach tabuliek týkajúcich sa nahradených noriem. Navyše poznámka 1 uvedená v druhej z týchto kolónok, týkajúca sa ukončenia predpokladu zhody s nahradenou normou, uplatnenej žalobkyňou na podporu tvrdenia, že sa môže dovolávať na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006 až do dňa skončenia jej platnosti, je teda podľa nej v prejednávanej veci irelevantná. Všeobecne platí, že informácie poskytnuté orgánmi normalizácie týkajúce sa dátumov skončenia platnosti nemajú žiadny vplyv na určenie, či dodržanie harmonizovanej normy môže poskytnúť predpoklad zhody so základnými relevantnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti, pokiaľ tieto dátumy nie sú opätovne uvedené Komisiou v uverejneniach týkajúcich sa harmonizovaných noriem.

54 Komisia uvádza, že aj pre „ručne vedené kosačky trávy napájané zo siete“ výrobcovia rozlišovali tri rozličné obdobia, pokiaľ ide o dôkaz zhody ich výrobkov so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzaných následnými relevantnými smernicami. Do 28. decembra 2009, posledného dňa uplatňovania smernice 98/37, mohli výrobcovia odkazovať na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006 na účely profitovania z predpokladu zhody ich výrobkov so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzanými v tejto smernici. Od 29. decembra 2009 do 8. apríla 2011 nahradila smernica 2006/42 smernicu 98/37, ale zatiaľ ešte nebola v úradnom vestníku uverejnená žiadna harmonizovaná norma uplatniteľná na základe smernice 2006/42 pre „ručne vedené kosačky trávy napájané zo siete“, výrobcovia museli preukázať zhodu svojich strojových zariadení so základnými požiadavkami zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici 2006/42 všetkými alternatívnymi cestami k odkazu na harmonizovanú normu, najmä tým, že v technickej dokumentácii k výrobkom odkazovali na iné normy a technické špecifikácie, napríklad vnútroštátne normy, európske alebo medzinárodné neharmonizované normy alebo technické špecifikácie vlastné výrobcovi. Od 8. apríla 2011 mohli výrobcovia využívať predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzanými v smernici 2006/42 odkazujúc na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2010. V ES vyhlásení o zhode predmetnej kosačky vypracovanom v septembri 2012 teda nebolo možné odkázať na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006 pre potvrdenie predpokladu zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými smernicou 2006/42. Rovnako na kusy vyrobené v roku 2013 v súlade s touto normou sa nemôže vzťahovať taký predpoklad.

55 Na úvod je potrebné preskúmať tvrdenie Komisie uvedené na pojednávaní, podľa ktorého druhý žalobný dôvod žalobkyne smerujúci k zrušeniu je irelevantný, pretože napadnuté rozhodnutie zakázalo akékoľvek opätovné uvedenie predmetnej kosačky na trh od uverejnenia v júni 2015, čo je obdobie nasledujúce po období, na ktoré sa vzťahuje uvedený žalobný dôvod, predstavujúce časť rokov 2012 a 2013.

56 Toto tvrdenie nemožno prijať.

57 Preskúmaný žalobný dôvod je totiž nasmerovaný proti rozhodnutiu, ktoré potvrdilo posúdenie vnútroštátnych orgánov vo vzťahu k strojovému zariadeniu uvedeného na trh v roku 2012, alebo v roku 2013 pred 1. septembrom, podľa ktorého toto naposledy uvedené zariadenie nedodržalo základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedené v smernici 2006/42 z dôvodu, že nebolo v zhode s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2010, hoci jeho výrobca namietal predpoklad zhody s týmito požiadavkami na základe jeho zhody s normou EN 60335-2-77:2006. Preto preskúmaný žalobný dôvod, ktorým sa spochybňuje priamo toto posúdenie, nemôže byť, ak sa ukáže dôvodný, byť irelevantný. Je možné okrem toho uviesť, že žalobkyňa mala a má aj naďalej záujem na konaní proti napadnutému rozhodnutiu, hoci potvrdila dobrovoľné stiahnutie z trhu a neuvedenie predmetnej kosačky na trh, keďže napadnuté posúdenie vedie určite k poškodeniu dobrej povesti, zohľadniac najmä všeobecnú známosť značky predmetnej kosačky, a už viedlo švédske orgány k tomu, aby uviedli, že toto strojové zariadenie sa viac nemôže používať. Záujem na konaní žalobkyne existuje tiež v rozsahu, v akom by prípadné zrušenie napadnutého rozhodnutia umožnilo vyhnúť sa tomu, že sa bude opakovať protiprávny stav (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 19. septembra 1985, Hoogovens Groep/Komisia, 172/83 a 226/83, EU:C:1985:355, bod 19, a z 28. mája 2013, Abdulrahim/Rada a Komisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, body 61 až 83 a citovanú judikatúru).

58 Pokiaľ ide o preskúmanie žalobného dôvodu z meritórneho hľadiska, je potrebné najprv pripomenúť, že odkaz na harmonizovanú normu je iba jednou z možností výrobcu, ktorú ma k dispozícii, aby preukázal, že jedno z jeho strojových zariadení zodpovedá základným požiadavkám na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedeným v relevantnej smernici. Tak smernica 98/37 v článku 8 a v prílohách V alebo VI, ako aj smernica 2006/42 v článku 12 a prílohách VII, VIII, IX alebo X upravujú postupy posudzovania zhody, ktoré sa nevyhnutne nezakladajú na harmonizovaných normách, na ktorých odkazy boli uverejnené.

59 Avšak v prejednávanom prípade jednak Komisia založila svoj záver, pokiaľ ide o nedodržanie základných požiadaviek na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedených v smernici 2006/42, iba na konštatovaní neexistencie zhody predmetnej kosačky s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2010, ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia a listu uvedeného v bode 18 vyššie. Žalobkyňa sa ani počas konania pred lotyšskými orgánmi, ani počas konania pred Komisiou nesnažila preukázať súlad predmetnej kosačky so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzanými v smernici 2006/42 inak než odkazom na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006. Je teda potrebné overiť, či táto naposledy uvádzaná harmonizovaná norma, v súvislosti s ktorou nespochybňuje ani Komisia a ani lotyšské orgány, že ju predmetná kosačka rešpektuje, mohla alebo nemohla v jej prospech založiť predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzanými v smernici 2006/42 od 3. septembra 2012, ku ktorému je vyhotovené ES vyhlásenie o zhode uvedenej kosačky až do 31. augusta 2013, posledného dňa, keď bola podľa žalobkyne vyrobená.

60 Ako sa uvádza v bode 44 vyššie, v zmysle článku 7 smernice 2006/42, najmä v zmysle odsekov 2 a 3 tohto ustanovenia, uverejnenie odkazu na harmonizovanú normu v úradnom vestníku uskutočnené Komisiou jej dáva právnu silu umožňujúcu výrobcom strojových zariadení alebo ich splnomocnencom profitovať, pokiaľ ide o strojové zariadenia, ktoré vyrábajú a ktoré sú s touto normou v súlade, z predpokladu zhody s relevantnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v tej istej smernici a zahrnutými do uverejnenej harmonizovanej normy. Je potrebné pripomenúť, že mechanizmus bol v podstate ten istý, s výnimkou transponovania harmonizovanej normy

vnútroštátnou normou, počas platnosti smernice 98/37, ktorej článok 5 ods. 2 prvý pododsek stanovil, že „v prípadoch, keď sa vnútroštátna norma, ktorou sa preberá harmonizovaná technická norma, na ktorú bol uverejnený odkaz v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*, vzťahuje na jednu alebo viaceré základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti, predpokladá sa, že strojové zariadenia alebo bezpečnostné komponenty, skonštruované podľa tejto normy, zodpovedajú príslušným základným požiadavkám.“ Ako uviedol generálny advokát Campos Sánchez-Bordona v bode 54 svojich návrhov vo veci James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:63) uvedených na pojednávaní Komisiou, rozhodnutia týkajúce sa uverejnenia harmonizovaných noriem sú právne akty, proti ktorým je možné podať žalobu o neplatnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. októbra 2016, James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821,body 38 až 43). V uznesení z 25. mája 2004, Schmoldt a i./Komisia (T-264/03, EU:T:2004:157, body 91 až 94), Všeobecný súd spresnil, že ide o všeobecne záväzné právne akty. Z toho vyplýva, že systém takéhoto uverejnenia je systém všeobecne záväzných právnych aktov inštitúcií Únie.

61 Je potrebné konštatovať, že článok 7 smernice 2006/42 sa vzťahuje bez obmedzenia harmonizovaných noriem, ktorých odkazy boli uverejnené v úradnom vestníku, bez obmedzenia jeho pôsobnosti a obsahu na harmonizované normy, ktorých odkazy boli uverejnené na základe tejto smernice. Toto ustanovenie bráni domnievať sa, že uverejnenia odkazov na harmonizované normy vykonané na základe smernice 98/37 boli implicitne zrušené v tom istom čase ako táto naposledy uvedená smernica. Z toho vyplýva, že harmonizované normy, na ktoré boli uverejnené odkazy na základe smernice 98/37, patria do pôsobnosti článku 7 smernice 2006/42, v rozsahu, v akom rozhodnutie, ktoré im dáva právnu povahu na to, aby poskytli predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici uplatniteľnými v čase uvedenia dotknutého strojového zariadenia na trh alebo do prevádzky, teda v čase uverejnenia ich odkazu v úradnom vestníku, nebolo vyslovene zrušené. Tento výklad je koherentný s ustanoveniami článku 25 druhým odsekom smernice 2006/42, podľa ktorých „odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe XII“. Tieto ustanovenia všeobecným spôsobom upravujú vyhnutie sa tomu, aby právne akty alebo právne ustanovenia, ktorých uplatnenie bolo pôvodne spojené s ustanoveniami smernice 98/37, nestratili účinnosť jednoducho z dôvodu zrušenia smernice 98/37 a jej nahradenia smernicou 2006/42 a aby prípadne nenastalo právne vákuum (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok zo 16. októbra 2003, Írsko/Komisia, C-339/00, EU:C:2003:545, body 35 až 39). V prejednávanom prípade tabuľka prílohy XII smernice 2006/42 stanovuje zhodu medzi článkom 5 ods. 2 prvým pododsekom smernice 98/37 a článkom 7 odsekmi 2 a 3 smernice 2006/42, na ktorých sa následne zakladali uverejnenia odkazov na harmonizované normy v úradnom vestníku.

62 Otázka v prejednávanej veci je teda, či uverejnenie odkazu na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2006, uskutočnené pôvodne na základe smernice 98/37 Komisiou [prvé uverejnenie zo 6. novembra 2007 (Ú. v. ES C 254, 2007, s. 52), posledné uverejnenie 28. marca 2009 (Ú. v. ES C 74, 2009, s. 55)], ako bolo uvedené vyššie, platné na základe článku 7 smernice 2006/42 počas obdobia až do jej zrušenia, bolo zrušené pred alebo počas sporného obdobia v prejednávanej veci, teda od 3. septembra 2012 (dátum ES vyhlásenia o zhode predmetnej kosačky) do 31. augusta 2013 (dátum skončenia výroby predmetnej kosačky podľa žalobkyne). Je potrebné pripomenúť, že je nesporné medzi účastníkmi konania, že toto uverejnenie v žiadnom prípade nebolo spôsobilé poskytnúť strojovým zariadeniam uvedených na trh alebo do prevádzky od 1. septembra 2013 predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici 2006/42, a to z dôvodu, podľa žalobkyne, že nastal dátum skončenia platnosti tejto verzie harmonizovanej normy upravený v nasledujúcej verzii EN 60335-2-77:2010.

63 Pri neexistencii implicitného zrušenia všeobecne záväzného aktu vyplývajúceho z jeho nesúladu s neskorším ustanovením nadradenej právnej normy a pri neexistencii oznámenia, pri jeho uverejnení, o obmedzenom trvaní účinnosti, môže k zrušeniu takéhoto aktu dôjsť iba na základe nového rozhodnutia príslušných orgánov, tiež uverejneného. Je potrebné pripomenúť v tejto súvislosti, že zásada právnej istoty, ktorá je všeobecnou zásadou práva Únie, vyžaduje, aby právna úprava a predpisy

Únie boli jasné a presné a, osobitne, aby ich uplatnenie bolo pre právne subjekty predvídateľné (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 1981, Gondrand a Garancini, 169/80, EU:C:1981:171, bod 17, a z 22. februára 1984, Kloppenburg, 70/83, EU:C:1984:71, bod 11). Taktiež bolo rozhodnuté v rozsudku z 21. októbra 1997, Deutsche Bahn/Komisia (T-229/94, EU:T:1997:155, bod 113), že cieľom zásady právnej istoty je zabezpečiť predvídateľnosť situácií a právnych vzťahov patriacich do práva Únie. Na tento účel je nevyhnutné, aby orgány rešpektovali nezmeniteľnosť aktov, ktoré prijali a ktoré ovplyvňujú právne a faktické postavenie právnych subjektov, takže tieto akty budú môcť zmeniť len pri dodržaní pravidiel právomoci a procesných pravidiel.

64 V prejednávanom prípade následné uverejnenia odkazov na harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 v úradnom vestníku neobsahujú dátum ohraničujúci účinnosť každého z týchto uverejnení, hoci boli uskutočnené po prijatí smernice 2006/42. Navyše žiadne z uverejnení odkazov na harmonizované normy uskutočnené na základe tejto novej smernice ani žiadny iný dokument uverejnený Komisiou neposkytujú informáciu o zrušení uverejnenia harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006, ak to nie je cez poznámku 1 kolónky s názvom „Dátum ukončenia predpokladu zhody nahradenej normy“ tabuliek uverejnení obsahujúcich odkazy na harmonizovanú normu EN 60335-2-77:2010. Na pripomenutie, táto poznámka uvádza, že „dátum ukončenia predpokladu zhody je vo všeobecnosti dátumom ukončenia platnosti (“dup”) nahradenej normy stanovený Európskou organizáciou pre normalizáciu“ a že „používatelia týchto noriem sa však upozorňujú na to, že v niektorých výnimočných prípadoch to môže byť inak“. Ako bolo uvedené predtým v bode 10 vyššie, Európska organizácia pre normalizáciu Cenelec stanovila v harmonizovanej norme EN 60335-2-77:2010 dátum 1. september 2013 ako dátum skončenia platnosti nahradenej harmonizovanej normy EN 60335-2-77:2006 a následne sa zrušenie uverejnenia odkazu na túto naposledy uvedenú normu uskutočnilo v uvedený dátum. Za týchto podmienok mohla zhoda predmetnej kosačky s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006, v rozpore s tým, čo tvrdí Komisia a lotyšská vláda, poskytnúť predpoklad zhody tohto strojového zariadenia so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedených v smernici 2006/42 na účely uvedenia na trh alebo do prevádzky do 31. augusta 2013 vrátane.

65 Okrem toho možno uviesť, že stanovisko zastávané Komisiou odporuje okrem toho štruktúre systému stanovenému dvoma po sebe nasledujúcimi smernicami 98/37 a 2006/42, ktorý sleduje stanovenie účinného mechanizmu pre celé územie Únie, spája orgány normalizácie poverené Komisiou, umožňuje výrobcom a ich splnomocnencom dodržiavať základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti, pokiaľ ide o strojové zariadenia, ktoré predávajú v rámci, ktorý im prináša určitú bezpečnosť a zjednodušenie uvedenia na trh v celej Únii a ktorý verejnosti prináša hodnotné záruky. Bez toho, že by to pre výrobcu alebo splnomocnenca znamenalo preukázať zachovanie týchto požiadaviek, zhoda s harmonizovanou normou prijatou týmito orgánmi, na ktorú bol uverejnený odkaz v úradnom vestníku, im umožňuje v rámci čistého postupu profitovať v prípade dotknutého výrobku z predpokladu zhody so základnými požiadavkami zhody pokrytými touto harmonizovanou normou. Tak smernica 98/37 vo svojom článku 5, ako aj smernica 2006/42 vo svojom článku 7 obsahuje v tejto súvislosti ustanovenia priznávajúce významné miesto mechanizmu zhody s uverejnenými harmonizovaným normami. Tento naposledy uvedený článok to posilňuje tým, že oddeľuje možnosť odkázať na harmonizované normy, aby sa dalo profitovať z vyššie uvedeného predpokladu, od existencie vnútroštátnych „transpozičných“ noriem.

66 Téza Komisie, ktorá implikuje, že všetky harmonizované normy prijaté pôvodne na základe smernice 98/37 sú pozbavené účinku poskytnúť predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzanými v smernici 2006/42, predstavujú veľmi signifikantné zmenšenie počtu harmonizovaných noriem používaných počas prvého obdobia uplatnenia tejto naposledy uvedenej smernice a preto ohrozujú účinnosť celého systému. V tejto súvislosti posledné uverejnenie v úradnom vestníku „názvov a odkazov na harmonizované normy na základe [smernice 98/37]“ v marci 2009 obsahuje 57 strán (Ú. v. ES C 74, 2009, s. 4), pričom prvé korešpondujúce uverejnenie na základe smernice 2006/42 zo septembra 2009 obsahuje iba 26 strán (Ú. v. ES C 214, 2009, s. 1) a druhé analogické uverejnenie uskutočnené tesne pred uplatnením transpozičných opatrení smernice

2006/42 z 29. decembra 2009 obsahuje iba 37 strán (Ú. v. ES C 309, 2009, s. 29). Keďže jedna zo strán uverejnení vymenováva priemerne desiatku harmonizovaných noriem, stanovisko Komisie by viedlo k tomu, že v momente uplatnenia konkrétneho ustanovenia smernice 2006/42 koncom decembra 2009 by bolo aspoň o 200 harmonizovaných noriem menej, než ktoré boli na konci doby uplatnenia smernice 98/37 používané výrobcami na vytvorenie existencie predpokladu zhody ich výrobkov so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými novou smernicou, čo by bolo kontradiktórne s dôležitou úlohou, ktorú má systém zhody s normami harmonizovanými dvoma po sebe nasledujúcimi smernicami. Je potrebné zdôrazniť, že až uverejnením v apríli 2011 (Ú. v. ES C 110, 2011, s. 1) sa dosiahol porovnateľný objem harmonizovaných noriem, na ktoré boli uverejnené odkazy pre obidve smernice.

67 Ohrozenie štruktúry systému stanoveného obidvoma po sebe nasledujúcimi smernicami 98/37 a 2006/42 je plne ilustrované po sebe idúcimi troma obdobiami identifikovanými Komisiou, uvedenými v bode 54 vyššie, čo by viedlo k tomu, že by určitý druh strojového zariadenia, ktoré je už mnoho rokov predmetom uverejnenej harmonizovanej normy, bol „bez harmonizovanej normy“ počas nezanedbateľného časového obdobia (okolo pätnásť mesiacov pre „ručne vedené kosačky trávy napájané zo siete“) do uverejnenia novej harmonizovanej normy. Určite výklad Komisie nevytvára právne vákuum, keďže výrobcovia a ich splnomocnenci mali iné prostriedky než harmonizované normy, na ktoré boli uverejnené odkazy, na preukázanie dodržania základných požiadaviek na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedených v relevantnej smernici pre strojové zariadenia, ktoré chcú predávať. Je však potrebné zdôrazniť, že tieto iné prostriedky sú komplikovanejšie. Preto stanovisko Komisie neprispieva, prinajmenšom počas určitého obdobia, k uľahčeniu voľného obehu výrobkov na vnútornom trhu pri zabezpečení zvýšeného stupňa ochrany zdravia a bezpečnosti používateľov, ako to tiež vyžaduje právny základ smernice 2006/42 a článok 114 ZFEÚ.

68 Je pravda, ako zdôraznila Komisia na pojednávaní, že z odlišných uhlov pohľadu sú základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti uvádzané v smernici 2006/42 rozsiahlejšie než tie, ktoré sú uvádzané v smernici 98/37, ale prináleží Komisii uprednostniť rýchle prijatie, v prípade určitých druhov strojového zariadenia alebo iného vybavenia uvádzaného novou smernicou, novej harmonizovanej normy umožňujúcej splniť tieto nové požiadavky a uviesť, ak je to v osobitných prípadoch potrebné, že harmonizovaná norma uverejnená na základe smernice 98/37 neumožňuje priznať predpoklad zhody s týmito novými požiadavkami. Článok 10 smernice 2006/42 upravuje okrem iného „postup vznesenia námietok voči harmonizovanej norme“, ktorý môže byť začatý členským štátom alebo Komisiou a ktorý môže viesť k ponechaniu s obmedzením alebo stiahnuť odkazy na predmetnú harmonizovanú normu v úradnom vestníku Európskej únie. V tomto prípade musí Komisia v kolónke s názvom „Dátum skončenia predpokladu zhody nahradenej normy“ tabuľky uverejnení názvov a odkazov na harmonizované normy na základe smernice 2006/42 uviesť dátum odlišný od dátumu skončenia platnosti, ak harmonizovaná norma bola už nahradená alebo uviesť v úradnom vestníku iným vhodným spôsobom zrušenie uverejnenia odkazov na predmetnú harmonizovanú normu v prípade, že táto norma ešte nebola nahradená. Ako bolo uvedené v bode 64 vyššie, neexistencia osobitného údaja v tabuľkách publikácií názvov a odkazov na harmonizované normy na základe smernice 2006/42 alebo v inej forme indikuje *a contrario*, v súlade s poznámkou 1 kolónky s názvom „Dátum skončenia predpokladu zhody nahradenej normy“, že tento dátum korešponduje s dátumom skončenia platnosti definovaného orgánom normalizácie. Okrem toho je potrebné pripomenúť, že vývoj smernice „strojových zariadení“, ktorého prvá verzia bola smernica Rady 89/392/EHS zo 14. júna 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa strojových zariadení (Ú. v. ES L 183, 1989, s. 9), vrátane zrušenia predchádzajúcich verzií alebo podstatných doplnkov, neviedol k všeobecnému zrušeniu uverejnení harmonizovaných noriem uskutočnených v čase platnosti predchádzajúcich verzií (pozri napríklad Ú. v. ES C 252, 2000, s. 5).

69 Je nakoniec potrebné pripomenúť, že zhoda s harmonizovanou normou, na ktorú bol uverejnený odkaz na základe smernice 98/37, počas doby uplatnenia smernice 2006/42 a pred dátumom skončenia predpokladu zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti, ktoré poskytuje, presnejšie, iba predpoklad zhody s týmito požiadavkami. V tejto súvislosti ak členský štát a nadväzne

Komisia dospejú k záveru, že strojové zariadenie v súlade s harmonizovanou normou nerešpektuje základné požiadavky na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedené v smernici 2006/42, nič im nebráni uplatniť ochrannú doložku upravenú v článku 11 uvedenej smernice, avšak musia preukázať nesplnenie týchto základných požiadaviek.

70 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa správne uviedla, že predmetná kosačka profituje z predpokladu zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedenými v smernici 2006/42 od 3. septembra 2012, keď bolo vytvorené ES vyhlásenie o zhode, do 31. augusta 2013, čo je posledný dátum výroby podľa jej informácií. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006, u ktorej nie je spochybňované, že s ňou predmetná kosačka bola v zhode, jej mohla platne priznať medzi týmito dátumami, na účely uvedenia na trh alebo do prevádzky, predpoklad zhody so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti upravenými v uvedenej smernici, keďže hoci bol odkaz na ňu uverejnený na základe smernice 98/37, zostáva v platnosti na základe smernice 2006/42 v prípade neexistencie opačnej informácie uverejnenej v úradnom vestníku Komisiou do dňa skončenia platnosti orgánom pre normalizáciu pri prijatí nasledujúcej harmonizovanej normy, teda do 1. septembra 2013.

71 Odmietnutím stanoviska žalobkyne v tomto smere sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia. Napadnuté rozhodnutie sa okrem toho nezakladalo, ako sa uvádza v bode 59 vyššie, na konkrétnom preukázaní nesplnenia základných požiadaviek na ochranu zdravia a bezpečnosti uvedených v smernici 2006/42, ale iba na samotnom nedosiahnutí zhody predmetnej kosačky s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2010, aj keď jej zhoda s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006 jej priznala ešte počas dotknutého obdobia predpoklad zhody s uvedenými požiadavkami, preto je potrebné druhý žalobný dôvod predložený žalobkyňou prijať a napadnuté rozhodnutie zrušiť.

O trovách

72 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom žalobkyne.

73 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. Lotyšská republika teda znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/902 z 10. júna 2015 o opatrení, ktoré prijalo Lotyšsko v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES s cieľom zakázať uvedenie kosačky na trávnik vyrábanej spoločnosťou GGP Italy Spa na trh, sa zrušuje.**

2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**

3. **Európska Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy, ktoré vznikli spoločnosti Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy) v rámci tohto konania a v konaní o nariadení predbežného opatrenia.**

4. **Lotyšská republika znáša svoje vlastné trovy konania.**

Gervasoni Madise Csehi

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 26. januára 2017.

Podpisy